

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

Aan de minister van Justitie
dr. E.M.H. Hirsch Ballin
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

datum 3 februari 2010
doorkiesnummer 070 - 361 9721
e-mail Voorlichting@rechtspraak.nl
onderwerp Conceptwijziging Penitentiaire maatregel en Reglement
verpleging ter beschikking gestelden

t (070) 361 97 23
f (070) 361 97 15
www.rechtspraak.nl

Geachte heer Hirsch Ballin,

Op 18 december 2009 ontving de Raad voor de rechtspraak (hierna: **de “Raad”**) ter advisering het conceptbesluit tot wijziging van de Penitentiaire maatregel en het Reglement verpleging ter beschikking gestelden.

De wijzigingen in de Penitentiaire maatregel betreffen allereerst het schrappen van de bepalingen waarin is opgenomen dat de plaatsing van een veroordeelde tot gevangenisstraf die tevens de maatregel van terbeschikkingstelling met verpleging van overheidswege is opgelegd, in beginsel geschiedt nadat eenderde van de opgelegde vrijheidsstraf ten uitvoer is gelegd. Verder wordt de juiste benaming van de Raad voor strafrechtstoepassing en jeugdbescherming doorgevoerd. Tot slot is er een nieuwe formulering van artikel 41 opgenomen, teneinde de beslissende taak van de Minister van Justitie en de adviserende taak van de hoofden van de inrichtingen duidelijker tot uitdrukking te brengen.

Gehoord de gerechten, adviseert de Raad als volgt.¹

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechteren zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 3 februari 2010
pagina 2 van 2

1. Algemene opmerkingen

In de Nota van Toelichting wordt gesteld dat onmiddellijke inwerkingtreding mogelijk is en dat daarom geen overgangsrechtelijke bepaling opgenomen hoeft te worden. Omdat het gaat om tenuitvoerlegging en niet om strafoplegging, zijn volgens de Nota artikel 1 van het Wetboek van Strafrecht en artikel 7 van het EVRM niet van toepassing. Dat neemt niet weg dat het onduidelijk is vanaf welk moment het Besluit toepassing zal vinden op welke groep veroordeelden. Vermoedelijk zal niet bedoeld zijn ter beschikking gestelden die al zijn overgebracht naar een tbs-kliniek, maar die nog niet tweederde van de opgelegde vrijheidsstraf hebben ondergaan, na de inwerkingtreding van het besluit over (terug) te plaatsen naar de gevangenis. Maar in hoeverre vindt het besluit toepassing op veroordeelden die al enige tijd detentie ondergaan en die er tot nu toe van zijn uitgegaan dat zij na het ondergaan van eenderde van de vrijheidsstraf naar de tbs-kliniek worden overgeplaatst? De Raad acht het passend hierover enige verduidelijking aan te brengen in de Nota van Toelichting.

De minister kan bepalen dat de plaatsing in een tbs-kliniek op een eerder moment plaatsvindt indien (a) er dringende medische redenen aanwezig zijn die plaatsing op een eerder tijdstip noodzakelijk maken, (b) de veroordeelde jonger is dan 23 jaar en plaatsing op een eerder tijdstip met het oog op zijn ontwikkeling noodzakelijk is en (c) het advies van de rechter als bedoeld in art. 37b lid 2 Sr daartoe aanleiding geeft (art. 42 Penitentiaire maatregel). Het is niet duidelijk hoe deze uitzonderingen worden ingevuld. Hoe wordt bijvoorbeeld gehandeld als de aandoening- dat kan ook een persoonlijkheidsstoornis zijn (en is dat een medische reden?) - naar het zich laat aanzien ernstiger zal worden door een langere duur van de gevangenisstraf zonder gerichte behandeling, die in een forensisch psychiatrische kliniek niet wordt of kan worden geboden? Is het dan aan de forensisch psychiatrische kliniek om te doen wat noodzakelijk is? Ook hier is enige verduidelijking in de Nota van Toelichting op zijn plaats.

2. Werklast

Het conceptbesluit zal naar de inschatting van de Raad niet leiden tot noemenswaardige werklastconsequenties voor de Rechtspraak.

3. Slot

Indien na het uitbrengen van dit advies het conceptbesluit op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit conceptbesluit met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

Met vriendelijke groet,

J.C. van Dijk
Lid Raad voor de Rechtspraak